

Motion till riksdagen 2024/25:1070

av **Magnus Berntsson (KD)**

Förbättrad och likvärdig ledsagning för dövblinda i hela landet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ledsagarservice för dövblinda, så att tillgången blir likvärdig i hela landet, och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Dövblinda personer möter unika utmaningar i sin vardag på grund av kombinationen av syn- och hörselnedsättning, och är därmed i stort behov av ledsagning för att kunna leva självständigt och vara delaktiga i samhället. Ledsagningen regleras idag genom LSS, lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, och SoL, socialtjänstlagen, men det råder stora regionala skillnader i tillgång och kvalitet. I större städer som Stockholm och Göteborg finns det oftast bättre resurser och fler utbildade ledsagare, medan mindre kommuner ofta saknar tillräckliga resurser. Detta leder till att många dövblinda inte får den ledsagning de har rätt till eller att kvaliteten på den ledsagning som erbjuds är otillräcklig.

Vidare har organisationer som Förbundet Sveriges Dövblinda (FSDB) pekat på att många ledsagare saknar nödvändig utbildning i att kommunicera med dövblinda, till exempel genom taktilt teckenspråk. Denna brist på kompetens hos ledsagare skapar ytterligare hinder för dövblinda att kunna delta i samhällslivet på lika villkor.

Socialstyrelsen fick i juli 2022 uppdrag av den förra regeringen att kartlägga och analysera förändringar av insatsen ledsagning. I juni 2023 redovisades uppdraget i rapporten *Förändringar av ledsagning över tid – rapport till regeringen som svar på uppdrag*. Kristdemokraterna konstaterar att Socialstyrelsen i rapporten föreslår att förutsättningarna för att reglera insatsen ledsagning i en särskild lag bör utredas. Rapporten bereds nu inom Regeringskansliet.

För att motverka de stora skillnaderna mellan olika delar av landet är det nödvändigt att införa nationella riktlinjer för ledsagningstjänsten. Det inkluderar tydliga bestämmelser om hur många timmar ledsagarservice dövblinda ska ha rätt till samt att alla ledsagare som arbetar med denna grupp får adekvat utbildning i deras specifika behov. Detta skulle säkerställa att varje dövblind person, oavsett var de bor, får samma tillgång till stöd.

Det är också viktigt att stärka tillsynen över hur ledsagningstjänsterna tillhandahålls i kommunerna, för att garantera en jämn kvalitet och tillgänglighet i hela landet. Ett förslag är att inrätta en tillsynsfunktion som ansvarar för att övervaka hur ledsagningstjänsten fungerar och att dövblinda får sina rättigheter tillgodosedda.

Slutligen behöver informationen till dövblinda och deras anhöriga förbättras, så att de bättre kan förstå sina rättigheter och hur de kan få tillgång till ledsagning. Stödet till de som överklagar beslut om avslag på ledsagning behöver också stärkas, så att de får en rättvis och snabb prövning av sina ärenden.

Dövblinda har samma rätt som alla andra att leva ett självständigt liv och delta i samhället. Genom att stärka ledsagarservicen och göra den mer likvärdig, samt säkerställa att ledsagare får rätt utbildning, kan vi skapa ett mer rättvist system som respekterar dövblindas rättigheter. Därför behöver åtgärder vidtas för att förbättra och harmonisera ledsagarservicen för dövblinda i hela landet.

Magnus Berntsson (KD)